

การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ ด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

The Development of Competency and Competency indicators in Military Science Division, Chulachomklao Royal Military Academy

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สังเคราะห์สมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และ (2) ตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย

(1) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 26 คน เพื่อให้ข้อมูลตามกรอบแนวทางการวิจัยแบบเดลฟาย ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนคือคณาจารย์ผู้สอนในสถาบันทหาร กระทรวงกลาโหม และสถาบันการศึกษาของรัฐจำนวน 9 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพทหารคือผู้นำทางทหาร ผู้บริหารหรือผู้แทนองค์กรการศึกษาในสถาบันทหารของกระทรวงกลาโหมและสถาบันการศึกษาของรัฐจำนวน 13 คน

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการเรียนการสอนหรือมีผลงานศึกษาวิจัยหรือมีบทบาทเกี่ยวข้องกับวิชาชีพทหารจำนวน 4 คน

(2) นักเรียนนายร้อยจำนวน 90 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลในการประเมินสมรรถนะของอาจารย์ 6 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะที่ได้สังเคราะห์ขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามปลายเปิด แบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่าและแบบประเมินสมรรถนะอาจารย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ประกอบด้วย 6

สมรรถนะหลัก คือ (1) สมรรถนะด้านวิชาทหารที่
รับผิดชอบสอนอบรม (2) สมรรถนะด้านการสื่อสาร
เพื่อการศึกษา (3) สมรรถนะด้านสติปัญญา (4)
สมรรถนะด้านเจตคติความมุ่งมั่น ศรัทธาในวิชาชีพครู
(5) สมรรถนะด้านพฤติกรรมความเป็นครู และ (6)
สมรรถนะด้านอื่นๆ โดยจำแนกเป็น 22 สมรรถนะ
รอง และ 81 ตัวบ่งชี้ ผลการตรวจสอบความตรง
ตามโครงสร้างของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ
พบว่ามีความตรงตามโครงสร้างกล่าวคือสามารถ
จำแนกความแตกต่างระหว่างอาจารย์ส่วนวิชาทหาร
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กลุ่มผู้มีสมรรถนะดี
กับกลุ่มทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยตาม
แนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 มี
วัตถุประสงค์เพื่อผลิตบุคลากรของชาติที่ดี มีความรู้
ความสามารถ มีคุณภาพทัดเทียมกับประเทศที่
เจริญแล้ว เพื่อให้คนรุ่นใหม่ และเยาวชนไทยใน
อนาคตเข้มแข็งด้วยความรู้ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รู้
รักชาติและเผ่าพันธุ์ให้อยู่รอดจากอันตรายทั้งปวง
พระราชบัญญัติดังกล่าว ระบุให้สถานศึกษาทุกแห่ง
ต้องพัฒนานตนเองให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ
จากสากล โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบในการตรวจ
สอบและประเมินคือ สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพื่อพัฒนา
เทคโนโลยีใหม่ สร้างนวัตกรรมใหม่อย่างต่อเนื่อง
และหลากหลาย จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของทุก
สถาบันจึงมุ่งให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และ
คิดเป็น รวมทั้งให้ประชาชนของประเทศ มี
คุณลักษณะคือ คุณธรรม จริยธรรมและคิติดี เพื่อ
ประโยชน์ส่วนใหญ่ของประเทศ ดังนี้ (เกษม วัฒน
ชัย 2545: 1) (1) การเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตของ
ประชาชน (2) ประโยชน์และการพึ่งพาตนเองทาง
เศรษฐกิจของชาติ (3) การอนุรักษ์และพัฒนา
ทรัพยากรของชาติ

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ถือกำเนิด
โดย พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์
กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช จัดตั้งโรงเรียนสอน
วิชาทหารสำหรับทหารบกขึ้นที่พระราชวังสราญรมย์
เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ.2430 เรียกว่าคณะเสนาธิการ
(Cadet School) ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานนามใหม่ให้ว่า
“โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” เพื่อ
เฉลิมพระเกียรติและรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ ใน
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปัจจุบัน
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าตั้งอยู่ที่ เขาชะโงก
อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยเป็น
สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตนายทหารหลักให้แก่
กองทัพบก เพื่อการกิจการป้องกันประเทศและ
ภารกิจอื่น ๆ โดยมีหลักสูตรการศึกษาแบ่งเป็น 2 สาย
คือวิชาการด้านพลเรือนและวิชาทหารเบื้องต้น วิชา
ทหารเป็นวิชาชีพ ที่ นร. ต้องรับการฝึกศึกษาและ
ปฏิบัติงานจริง จนสามารถนำความรู้ไปแก้ไขปัญห
เฉพาะหน้าได้ทุกสถานการณ์ กระบวนวิชาทหาร
ตามหลักสูตรการศึกษา จะประกอบด้วยวิชาพื้น
ฐานของวิชาในสาขาของเหล่าทหารทุกเหล่า โดยมี
ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ารับ
ผิดชอบ มีคณาจารย์ผู้สอนที่บรรจุตามแนวทางการ
รับราชการของกองทัพบกที่สำเร็จการศึกษามาจาก
หลากหลายสถาบัน โดยมีพื้นฐานทางวิชาชีพทหาร
และประสบการณ์แตกต่างกันตามหลักเกณฑ์ที่
กองทัพบกกำหนดเรียกว่า “แนวทางการรับราชการ
ทหาร” ซึ่งหมายถึง นโยบาย หลักการและวิธี
ดำเนินการด้านกำลังพลต่อนายทหารสัญญาบัตรที่
เกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตั้ง
แต่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงตำแหน่งสุดท้ายโดยมี
ความมุ่งหมาย เพื่อให้หน่วยหรือเหล่าสายวิทยาการ
ยึดถือเป็นหลักในการจัดการและดำเนินการกำลัง
พลเพื่อให้หน่วยทหารสัญญาบัตรได้ทราบถึงปัจจัยที่

จะส่งเสริมหรือจำกัดความก้าวหน้าในการรับราชการเพื่อจะได้พัฒนาความรู้ความสามารถสร้างประสบการณ์และพัฒนาคุณสมบัติอื่น ๆ ให้เหมาะสมที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ คุณสมบัติ

การบรรจุ คัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นนายทหารสัญญาบัตรตามแนวทางการรับราชการปรากฏตามตามตารางที่ 1.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1 คุณสมบัติทั่วไปของนายทหารสัญญาบัตร

คุณสมบัติพื้นฐาน	คุณสมบัติทางทหาร
- ยึดมั่นในอุดมการณ์ของชาติ	- กล้าหาญ - พุดตรงเปิดเผยและจริงใจ
- รักทหารและกองทัพ	- มีความสามารถรอบรู้ทั้งทางเทคนิคและยุทธวิธีและการงานในหน้าที่
- เสียสละ	- เอาใจใส่ภารกิจและความสำเร็จของหน่วย
- ซื่อสัตย์สุจริต	- กล้าเสี่ยงอย่างมีไหวพริบและรู้เท่าถึงการณ์ - มีความคิดริเริ่ม - ยึดมั่นและตรงต่อหลักการ - มีสมรรถภาพร่างกายตามเกณฑ์ที่กำหนด

ที่มา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก (พ.ศ.2535)

ในปัจจุบันยังไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนว่าอาจารย์วิชาทหาร ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจะต้องมีสมรรถนะในด้านการศึกษาอย่างไรจึงจะเรียกว่าเป็นอาจารย์ที่จะทำหน้าที่สอนอบรมด้านวิชาทหารได้ดี ในการนี้จึงเห็นว่าจำเป็นต้องสังเคราะห์สมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะที่เป็นรูปธรรม โดยในที่นี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและสรุปเป็นเกณฑ์ ซึ่งผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาอาจารย์วิชาทหาร ให้มีสมรรถนะตรงกับลักษณะ(งานการเรียนการสอน)และเป็นแนวทางสำหรับสถาบันการศึกษาอื่นๆของกองทัพบก ในการจัดการศึกษา

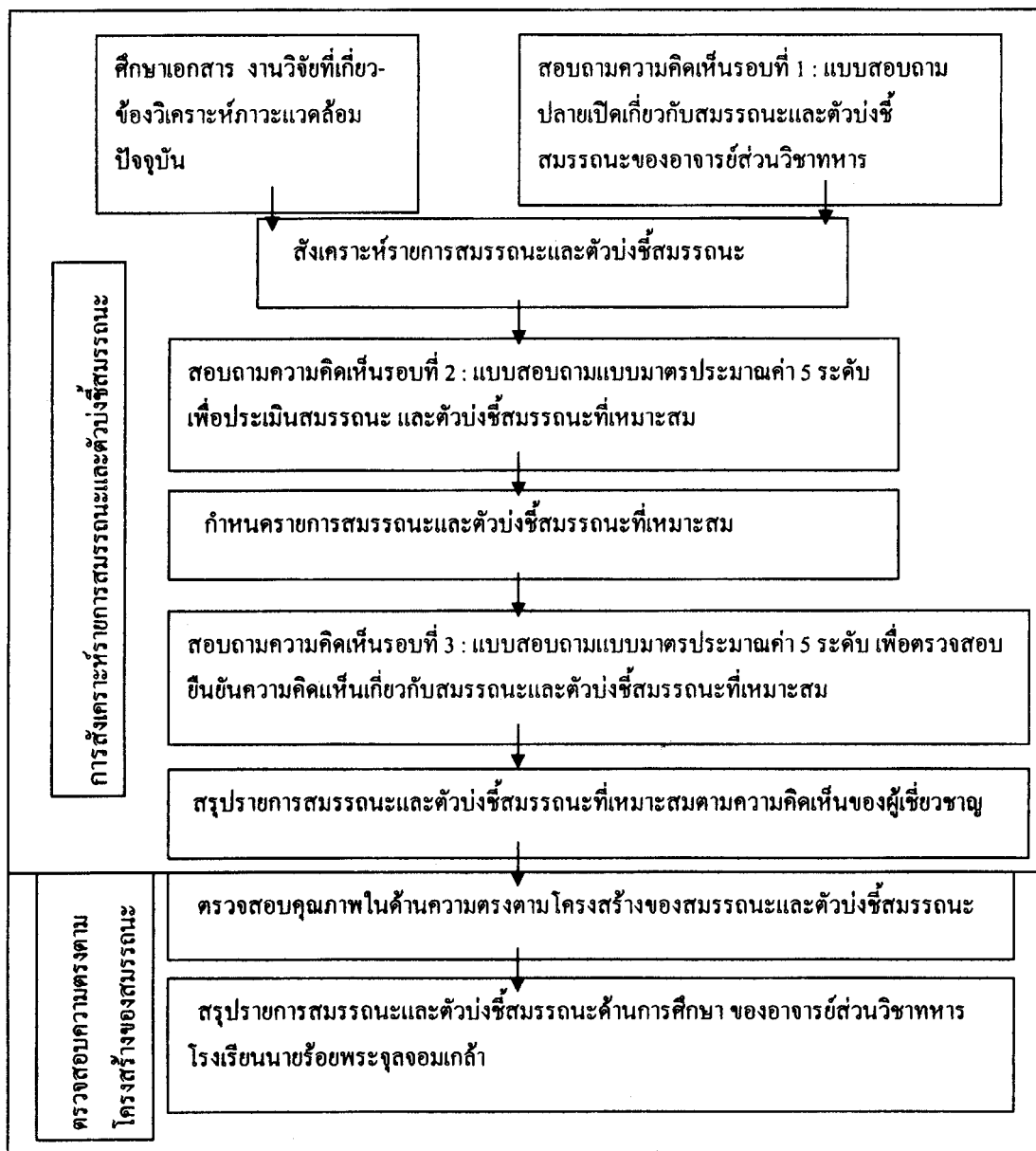
อบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์วิชาทหารในโอกาสต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

2.1 เพื่อสังเคราะห์สมรรถนะ และตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย แนวทางการวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวทางการวิจัยดังภาพที่ 1.1 ต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษ ของอาจารย์ ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

จากภาพที่ 1.1 ในขั้นต้นผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ภาวะแวดล้อมปัจจุบันและสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะของอาจารย์

ส่วนวิชาทหารที่ควรจะเป็น จากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์และจัดทำหมวดหมู่สมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะแล้วสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะที่เหมาะสม

ในรอบที่ 2 หลังจากรวบรวมข้อมูลในรอบที่ 2 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อสรุปความคิดเห็นลงในแบบสอบถามรอบที่ 3 แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคำตอบเพื่อยืนยันคำตอบในรอบที่ 2 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำเอารายการสมรรถนะที่ได้รับมาวิเคราะห์แล้วตัดรายการที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องออกไป แล้วจัดทำเป็นแบบประเมินอาจารย์ เพื่อให้นักเรียนนายร้อยจำนวน 90 นาย พิจารณารายการสมรรถนะที่ได้นี้มีความตรงตามโครงสร้างหรือไม่ จากนั้นผู้วิจัยนำรายการสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะที่ได้รับคืน มาตรวจสอบคุณภาพโดยค่าสถิติ

4. ขอบเขตการวิจัย ในการสังเคราะห์รายการสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยพิจารณาจากผลงานประสบการณ์และตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรายละเอียดและคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

4.1.1 ประชากรกลุ่มที่ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในการสังเคราะห์รายการสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของ อาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ประกอบด้วย

1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน คือ คณาจารย์ผู้สอนในสถาบันทหารของกระทรวงกลาโหม และสถาบันการศึกษาของรัฐ โดยมีเกณฑ์คือ รับราชการไม่น้อยกว่า 10 ปี ดำรงตำแหน่งในระดับกลางถึงระดับสูง

2) ผู้เชี่ยวชาญด้านวงการศึกษาวิชาการ คือ ผู้นำทางทหาร ผู้บริหารหรือผู้แทนองค์กรการศึกษาในสถาบันทหารของกระทรวงกลาโหมและ

สถาบันการศึกษาของรัฐ โดยมีเกณฑ์คือ รับราชการไม่น้อยกว่า 10 ปี ดำรงตำแหน่งในระดับกลางถึงระดับสูง

3) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การเรียนการสอนหรือมีผลงานศึกษาวิจัยหรือมีบทบาทคลุกคลีกับวิชาการโดยมีเกณฑ์ คือ รับราชการไม่น้อยกว่า 10 ปี ดำรงตำแหน่งในระดับสูง

4.1.2 ประชากรกลุ่มที่เป็นเป้าหมายที่นำมาใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรงตามโครงสร้างของรายการสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของ อาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า คือ อาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยนักเรียนนายร้อยเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร

4.2 ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

4.2.1 สมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

4.2.2 ความตรงตามโครงสร้างของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ ด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

5. นิยามศัพท์

สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์วิชาทหาร คือ ผลรวมของความรู้ที่สำคัญทางการศึกษาและการทหาร ด้านทักษะ เชาวน์ปัญญา ทักษะคิดและคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติการเรียนการสอนตามแนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ตัวบ่งชี้สมรรถนะอาจารย์วิชาทหาร ด้านการศึกษา คือ สารสนเทศรวมที่สำคัญทางการศึกษาและการทหารที่เป็นรูปธรรม สะท้อนถึงการมีสมรรถนะทั้งด้านวิชาการและวิชาทหาร

อาจารย์ส่วนวิชาทหาร คือ ข้าราชการส่วนวิชาทหารหรือจากภายนอกหน่วยที่ ส่วนวิชาทหารโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ขอให้มาทำการฝึกสอนและอบรมแก่นักเรียนนายร้อย

ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า คือ หน่วยรองหลักของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ที่มีหน้าที่ในการสอนอบรม วิชาทหารให้แก่ นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 1-4

ความจริงตามโครงสร้างของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ คือ ความสามารถของรายการสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะในการจำแนกความแตกต่างกลุ่มอาจารย์สมรรถนะดีและทั่วไป ซึ่งในที่นี้ใช้วิธีให้นักเรียนนายร้อยประเมินสมรรถนะอาจารย์ 2 กลุ่ม แล้วตรวจสอบความสามารถของรายการสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะในการจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

กลุ่มอาจารย์สมรรถนะดี คืออาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ที่ได้รับการจัดอันดับจากนักเรียนนายร้อยว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถหรือมีคุณลักษณะของอาจารย์ที่ดี อยู่ในลำดับต้น ๆ เมื่อเทียบกับอาจารย์ทั้งหมด

กลุ่มอาจารย์สมรรถนะทั่วไป คือ อาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ที่นักเรียนนายร้อยให้ข้อมูลว่า มีความรู้ ความสามารถหรือมีคุณลักษณะของครูที่ดี ในระดับที่น้อยกว่าหรือน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับอาจารย์ท่านอื่น ๆ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทราบรายการสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะ ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในวิชาชีพทหาร อันจะเป็นประโยชน์ต่อกองทัพและโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในการคัดเลือก และวางแผนปรับปรุงคุณภาพคณาจารย์ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

6.2 เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาอาจารย์และบุคลากรการศึกษาทางทหาร การเรียนการสอนทางทหารในกองทัพ ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นและเป็นแนวทางดำเนินการควบคุมคุณภาพการศึกษาให้สถานศึกษาทางทหารอื่น ๆ นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของตนเอง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยเทคนิคเดลฟาย

ในรอบที่ 1 ผู้วิจัยนำความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญมาจัดเป็นข้อย่อย และนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามในรอบที่ 2 จากแบบสอบถามในรอบที่ 2 ที่ได้รับคืน ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ไปแสดงในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณายืนยันคำตอบของตนเองว่า เห็นด้วยกับความคิดจากค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดหรือไม่ ถ้าไม่เห็นด้วยก็ให้อธิบายเหตุผลประกอบ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์อีกครั้ง โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกคำตอบที่มีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 3.50 และมีค่าพิสัยควอไทล์เท่ากับหรือน้อยกว่า 1.50 นำผลที่ได้ไปสรุปเป็นสมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

7.2 การตรวจสอบความตรงของสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ผู้วิจัยได้สอบถามนักเรียนนายร้อย จำนวน 90 นาย เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร แล้วแยกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อใช้ในการประเมิน (Known group)

ผู้วิจัยจัดทำแบบประเมินรายการสมรรถนะ และตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ ส่วนวิชาทหาร ซึ่งได้มาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรอบที่ 3 นำมาจัดทำเป็นต้นแบบประเมิน แบบ มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ประเมินสมรรถนะ และตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการศึกษาของอาจารย์ ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จำนวน 6 นาย แบ่งเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 3 นาย

8. สรุปการวิจัย จากการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อสรุปที่สำคัญ ดังนี้

รายการสมรรถนะสำหรับอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าประกอบด้วย 6 สมรรถนะหลัก 22 สมรรถนะรองและ 81 ตัวบ่งชี้ โดยรายการสมรรถนะหลักได้แก่

- 1) สมรรถนะด้านวิชาทหารที่สอนอบรม
- 2) สมรรถนะด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษา
- 3) สมรรถนะด้านสติปัญญา
- 4) สมรรถนะด้านเจตคติ ความมุ่งมั่น ศรัทธา ในการพัฒนาวิชาชีพ
- 5) สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมของ ความเป็นครู
- 6) สมรรถนะด้านอื่น ๆ

8.1 สมรรถนะด้านวิชาการทหารที่สอน อบรม ประกอบด้วยสมรรถนะรองและตัวบ่งชี้ ดังนี้

สมรรถนะรองคือ 1) มีวุฒิความรู้พื้นฐาน และ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาทหาร โดยมีตัวบ่งชี้คือ สอน พื้นฐานวิชาเหล่าของตนเองได้ อธิบาย หรือยก ตัวอย่างจากประสบการณ์ในภาคสนามที่ไม่ใช่ตำราได้ อธิบายหรือยกตัวอย่างที่เกี่ยวกับการพัฒนาทาง ทหารสมัยใหม่หรือประเด็นใหม่ ๆ ได้ 2) มีวุฒิ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนวิชา ทหารของนักเรียนนายร้อย โดยมีตัวบ่งชี้ คือ สามารถ สอนยุทธวิธีระดับหมวดทำการรบ การข่าวกรองและ

กระบวนการศึกษาวิชาเหล่าของตนจาก ประสบการณ์ได้ สามารถสอนงานด้านการส่งกำลัง บำรุงทหารในยามปกติและในสนามรบได้ สามารถ สอนงานด้านธุรการกำลังพลในยามปกติและใน สนามรบได้ สามารถสอนงานด้านกิจการพลเรือนใน ยามปกติและในสนามรบได้ 3) ความรู้พื้นฐานเกี่ยว กับโครงสร้างกองทัพ การบริหารจัดการหน่วยทหาร และความเชี่ยวชาญเฉพาะ โดยมีตัวบ่งชี้ คือ เคย ทำหน้าที่ฝ่ายอำนวยการหลัก ระดับกองพันหรือ เทียบเท่า 4) ความรู้พื้นฐานในการประยุกต์ใช้พลัง อำนาจของชาติ เพื่อการศึกษาและปฏิบัติการ มาตรฐานวิชาชีพ โดยมีตัวบ่งชี้ คือ นำเสนอผลงาน วิชาการและการทหารได้ มีผลงานทางวิชาการ ประเภทยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการสอนหรือฝึก มีมนุษย์ สัมพันธ์ ผ่านการอบรม ฝึก และศึกษาตามแนวทาง การรับราชการทหารและสนใจศึกษาค้นคว้าอย่าง สม่ำเสมอ 5) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพระดับอุดมศึกษา สามารถเข้าใจปณิธาน และ วัตถุประสงค์ของส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า โดยมีตัวบ่งชี้ คือสามารถพัฒนา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ แผนการสอนเพื่อการประกัน คุณภาพภายใน 6) มีความรู้และเทคนิคการสอนใน ระดับอุดมศึกษา สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีตัวบ่งชี้คือเลือกสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ เนื้อหาเพื่อช่วยเสริมความเข้าใจและประหยัดเวลา สอนได้ ใช้สื่อการสอนที่เสริมเทคนิคการถ่ายทอดที่ เหมาะสม มีกิจกรรมประกอบการสอนเหมาะสมกับ สถานการณ์ ให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้า ทดลองและอภิปรายกลุ่ม 7) การให้บริการ การศึกษา โดยมีตัวบ่งชี้ คือ เป็นวิทยากร บรรยายพิเศษแก่หน่วยหรือสถาบันภายนอก จัดการ บรรยายพิเศษแก่หน่วยหรือสถาบันที่ร้องขอ ร่วม กิจกรรม สนับสนุนกิจกรรมการศึกษาทั้งภายในและ ภายนอกสถาบัน

8.2 สมรรถนะด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษา ประกอบด้วยสมรรถนะรองและตัวบ่งชี้ ดังนี้

สมรรถนะรองคือ 1) ความสามารถด้านการพูดและการสั่งการทางทหารโดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือสามารถสั่งการด้วยวาจาตามแบบทหารได้ สามารถสั่งการตามระเบียบกระทรวงกลาโหมได้ 2) ความสามารถในการเรียนการสอนนำเข้าสู่ประเด็นการสอนอย่างเข้าใจ โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือ มีความเชื่อมโยงกัน จัดลำดับประเด็นการเรียนการสอนได้ดี สามารถสร้างบทเรียนจูงใจ ปลุกเร้าการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ในลักษณะช่วยกันคิดช่วยกันทำ สามารถอธิบายเนื้อหาสาระหลักสูตรได้ชัดเจน 3) ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีการสอน โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อการศึกษาให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาเร็วขึ้นได้ ใช้สื่อที่เหมาะสมโดยเปลี่ยนสิ่งที่ยากให้ง่ายแก่การเข้าใจ 4) ความสามารถในการเก็บรวบรวม และการใช้ข้อมูลทางการศึกษามีตัวบ่งชี้สมรรถนะ คือ ให้ระบบคลังข้อมูลด้านข้อสอบได้ สามารถใช้การสื่อสารทางการศึกษา เพื่อสืบค้นข้อมูลทางการศึกษาได้

8.3 สมรรถนะด้านสติปัญญา ประกอบด้วยสมรรถนะรองและตัวบ่งชี้ดังนี้

สมรรถนะรองคือ 1) ความสามารถใช้วิธีสรุปสาระสำคัญจากหลาย ๆ ศาสตร์เพื่อพัฒนาการศึกษา มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีมุมมองหลายแง่มุม ทั้งด้านการทหารและการศึกษา โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือ มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ สามารถเชื่อมโยงทฤษฎี หลักการ เข้ากับบริบทของสังคมและนำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เขียนบทความเสนอแนวคิดในการจัดการศึกษาหรือการบริหารจัดการในกองทัพ ใฝ่รู้ ศึกษาทั้งยุทธศาสตร์ ยุทธวิธี และยุทธศิลป์ ติดตามเหตุการณ์และบริบทต่าง ๆ และจับประเด็นมาเชื่อมโยงกับศาสตร์ที่สอน ทันสมัย ปรับปรุงตนเองและประยุกต์ เทคนิควิธีการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัย 2) แสวงหาความรู้ใหม่ จนมีความเข้มแข็งทางวิชาการและศาสตร์ที่ตนสอนสนใจทางวิชาการ ค้นคว้าหาความรู้ มีการสืบค้นข้อมูลอ้างอิง โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะ คือ สามารถแนะนำหนังสือหรือผลงานวิชาการใหม่แก่ผู้เรียน มี

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ มีความสามารถในการใช้ห้องสมุดจากสื่อทุกประเภท มีแผนพัฒนาตนเองด้วยการจะศึกษาต่อหลักสูตรระยะสั้น หรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นหรือได้รับทุนการศึกษาต่อทางทหาร ทำวิจัยเพื่อพัฒนาศาสตร์ที่ตนเองสอน ประยุกต์งานวิจัยสู่การปฏิบัติ 3) ความสามารถในการจัดการศึกษาเป็นระบบ โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือ มีพื้นฐาน หลักการ แนวคิด และกำหนดวิธีปฏิบัติเป็นขั้นตอน มีระเบียบมาตรฐานในการสอนและให้คะแนนเสมอภาคเท่าเทียมกัน เตรียมการ วางแผนล่วงหน้าในการทำงาน

8.4 สมรรถนะด้านเจตคติ ความมุ่งมั่นศรัทธาในการพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วยสมรรถนะรองและตัวบ่งชี้ดังนี้

สมรรถนะรองคือ 1) มีความรับผิดชอบต่อประโยชน์ของส่วนรวม ต่อสังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ยึดมั่นและจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์และประชาชน โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือ มีความจงรักภักดี ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อหน่วยงาน และเพื่อนร่วมงาน 2) มีความรับผิดชอบด้านบริบทของอาจารย์ต่อผู้เรียน โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะ คือ เตรียมอุปกรณ์ สถานที่ให้พร้อมก่อนการเรียนการสอน ดำรงดี จัดพิมพ์เป็นมาตรฐาน อำนวยความสะดวก และจัดเตรียมสภาพแวดล้อมในการศึกษา 3) มีความรับผิดชอบในหน้าที่ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพทหาร โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือ รักษาเกียรติของทหาร เสียสละ กล้าหาญ เป็นผู้นำที่ดี ซื่อตรงต่อคำมั่นสัญญา มีความเชื่อที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อวิชาชีพ 4) มีความรับผิดชอบในหน้าที่ด้านลักษณะผู้นำ โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะ คือ เป็นแบบที่ดีให้แก่นักเรียนนายร้อย ในภาวะของผู้นำ แต่งกายสะอาด คำพูดสุภาพอ่อนโยน มีบุคลิกภาพ สง่างาม มีความมั่นคงทางอารมณ์และตั้งใจ ไม่ยอมรับความล้มเหลวง่าย ๆ มีความมุมานะพยายามสูง มีระเบียบวินัย กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจโดยใช้เหตุผล และความเป็นธรรม 5) มีลักษณะและจิตวิญญาณของความเป็นครู มี

ความเสียสละและทุ่มเทให้แก่องค์กร โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะ คือ สมรรถใจที่จะเป็นอาจารย์ส่วนวิชาทหาร ไม่กระทำผิดระเบียบวินัยทหารอย่างร้ายแรง มีทัศนคติที่ดีต่อการเตรียมการสอน วิธีสอน การวัดและประเมินผล มีคุณธรรม และจริยธรรมจนถึงขั้นได้รับคำชมเชย รางวัลหรือการประเมินที่ดีจากนักเรียน อุทิศตนเพื่อหน่วยงานและส่วนรวม

8.5 สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมของความเป็นครู ประกอบด้วยสมรรถนะรองและตัวบ่งชี้ดังนี้

สมรรถนะรองคือ 1) มีคุณธรรม โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือ มีความเอื้ออาทร เมตตากรุณา ยุติธรรมแก่ศิษย์ มีความรับผิดชอบเอาใจใส่การสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนรวมถกแถลงด้วย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อศิษย์ เพื่อนร่วมงาน ชุมชน มีความซื่อตรง เทียงตรงทั้งเรื่องการสอน การประเมินผลอย่างยุติธรรม สอนตรงตามเวลาที่กำหนด มีความอ่อนโยนเสียสละด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู มีความอดทนอดกลั้นต่อกิเลสทั้งปวง ไม่มีประวัติเกี่ยวกับอบายมุข 2) มีความประพฤติที่เหมาะสม โดยมีตัวบ่งชี้สมรรถนะคือ มีศีลธรรมประจำใจ ประพฤติตนดั่งตามหลักศาสนา มีความพอเพียงตามสภาพฐานะของตน ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้ที่ลำบาก มีความเพียรพยายามมุ่งมั่นในงานที่ทำให้สำเร็จทันเวลา อุทิศตนเพื่อความสำเร็จของงานอย่างเต็มใจและเต็มเวลา กล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีพฤติกรรม และทำหน้าที่ครูทหารให้ดีที่สุด มีความประพฤติเรียบร้อยเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน ประพฤติตนในกรอบของกฎหมายรัฐธรรมนูญและสังคมอย่างสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี ให้ความร่วมมือแก่ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา 3) การทำงานเป็นทีมและมนุษยสัมพันธ์ มีตัวบ่งชี้สมรรถนะ คือ สามารถทำงานเป็นทีมกับคณาจารย์และผู้ร่วมงานได้อย่างดี มีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อคณาจารย์ เพื่อนร่วมงานและลูก

ศิษย์สามารถเข้าใกล้เพื่อร่วมงาน ปรีกษาหาหรือได้อย่างสบายใจ ให้เกียรติทุกคน

8.6 สมรรถนะด้านอื่น ๆ สมรรถนะนี้มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านเสนอสอดคล้องกัน คือ สมรรถนะทางการกีฬา

9. อภิปรายผล การวิจัยในครั้งนี้มีผลการวิจัยและแนวทางการปฏิบัติที่ควรจะต้องกล่าวถึงดังนี้

9.1 สมรรถนะด้านวิชาทหาร ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อสรุปว่า อาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามีความจำเป็นที่จะต้องมีความสมรรถนะด้านวิชาการทหารที่สอนอบรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจและสมรรถนะของบุคลากรในสาขาอาชีพต่าง ๆ คือ 1) แนวคิดการพัฒนาความพร้อมของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาในระดับต้นและระดับกลางของกองทัพไทยโดย พันเอกหญิง ขวัญตา สง่าเนตร (2542) ที่กล่าวถึงการพัฒนานายทหารแบ่งตามระดับชั้นยศ และภาระงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน คือเจาะจงตัวบุคลากรที่จะต้องพัฒนาศักยภาพการทำงานเพิ่มขึ้น 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในโรงเรียนนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพไทยโดย พลอากาศตรี ขรัท ปานสุวรรณ (2540) ที่กล่าวถึงขวัญ กำลังใจของอาจารย์และการศึกษาในด้านศึกษาศาสตร์เพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านการศึกษาของกองทัพ 3) การประเมินการฝึกภาคสนาม ของ นักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3 โดย พันเอก สุรพล กัมปนาทยุทธเสนี (2536) ที่กล่าวถึงผลการฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่ต้องเพิ่มการทบทวนคำสั่ง นั่นคือการสั่งการทางทหารที่ต้องเข้มแข็งเด็ดขาด 4) หลัก 3 ประการ ให้ตัวทหารเข้มแข็งโดย พลเอก ยรรยง ว่องวิทย์ (2544) ที่กล่าวถึง เกียรติยศ ความเป็นอยู่ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของทหารในอนาคตที่ทหารต้องเก่งขึ้นกว่าในปัจจุบัน 5) มุมมองทางด้านการศึกษาโดย พลเอก อิศระพงศ์ หนูนุกักติ (2544) ที่กล่าวถึงลำดับขั้นการศึกษาตามแนวทางรับราชการทหารให้หน่วยศึกษาพัฒนาช่วยเหลือด้าน

วิชาการของกองทัพให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ผลจากการศึกษาต่างๆได้ข้อสรุปว่า สมรรถนะด้านความรู้ในวิชาการทหารที่สอนอบรมมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการเรียนการสอนและปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพทหาร

9.2 สมรรถนะด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อสรุปว่า อาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจและสมรรถนะของบุคลากรในสาขาอาชีพต่าง ๆ คือ 1) โรงเรียนนายร้อยแซนเฮิสต์ (Royal Military Academy Sandhurst) ประเทศอังกฤษ (2546) ที่กล่าวถึงสมรรถนะของนักเรียนนายร้อยแซนเฮิสต์ว่า สมรรถนะด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษา (Communication Study Competency) ในตัวนายทหารใหม่ (Young Officer) เป็นความต้องการที่จำเป็น (Needs) 2) การพัฒนาเกณฑ์สมรรถภาพสำหรับนักคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยเกียรติศักดิ์ ชาติโคตร (2543) ที่ค้นพบเกณฑ์นักคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 3) เครือข่ายใยแมงมุมโลกในโลกของการศึกษาโดยบุบผชาติ ทฬัทธิกรณ์ (2540) ที่กล่าวถึงแนวคิดด้านการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ 4) คอมพิวเตอร์และพฤติกรรม การเรียนการสอนโดยนิพนธ์ ศุภปริดี (2532) ที่รายงานสรุปคุณลักษณะของนักเทคโนโลยีสารสนเทศแต่ละระดับการศึกษาไว้ 5) มัลติมีเดียเทคโนโลยีกับโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยพรพิไล เลิศวิชา (2544) ที่สรุปการใช้สื่อมัลติมีเดียให้เกิดทักษะ ประโยชน์สูงสุด ซึ่งผลการศึกษาต่างๆเหล่านี้ได้ข้อสรุปว่าสมรรถนะด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอนและปฏิบัติงานในทุกสาขาวิชาชีพโดยเฉพาะในยุคอนาคตที่ต้องใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการเรียนการสอนและสื่อสาร

9.3 สมรรถนะด้านสติปัญญา ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อสรุปว่า อาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ด้านสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา

วิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจและสมรรถนะของบุคลากรในสาขาอาชีพต่าง ๆ คือ 1) คุณลักษณะและแบบความเป็นผู้นำของนักเรียนนายเรืออากาศ โดย นาวาอากาศเอก ท่านุ พรหมพันธุ์ (2539) ที่สรุปผลการวิจัยสมรรถนะที่จำเป็นของนักเรียนนายเรืออากาศของกองทัพ 2) ผู้นำแบบเวสต์ปอยต์ โดย วี ประสงค์ แปลจาก The Westpoint way of leadership ของ Col. Larry R.Donnithorne, (Ret) (2538) ที่สรุปรายการสมรรถนะที่จำเป็นของนักเรียนนายร้อยทหารบกประเทศสหรัฐอเมริกา (The Westpoint) 3) แนวความคิดในการพัฒนาหลักสูตร ของโรงเรียนนายร้อยโดย พันเอก สุกโชค สัมปัตตะวนิช (2544) ที่สรุปผลการวิจัยว่าหลักสูตรโดยเฉพาะวิชาทหารต้องได้รับการปรับปรุงและใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษา 4) การสอนให้เกิด Concept และการออกข้อสอบวัด Concept โดยสมนึก ภัทยธนิ (2543) ที่กล่าวถึงวิธีการสอนให้นักศึกษารู้จักคิดเองให้เกิดการเรียนรู้ วิเคราะห์ได้เอง 5) วิสัยทัศน์ของผู้นำทางทหารที่ต้องการโดย นาวาอากาศเอก พีระศักดิ์ ทวีคุณ (2539) ที่กล่าวถึงลักษณะผู้นำทางทหารที่เหมาะสมในอนาคต ซึ่งผลการศึกษาต่างๆเหล่านี้ได้ข้อสรุปว่าสมรรถนะด้านสติปัญญา มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอน และปฏิบัติงานในทุกสาขาวิชาชีพโดยเฉพาะในอนาคตที่ต้องมีการแข่งขันทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย บุคลากรทางทหารจึงจำเป็นอย่างมากในการเลือกสรรผู้มีสติปัญญาดีที่สุดมาสู่กระบวนการสอนฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงของชาติ

9.4 สมรรถนะด้านเจตคติ ความมุ่งมั่น ศรัทธา ในการพัฒนาวิชาชีพ ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อสรุปว่า อาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ด้านเจตคติ ความมุ่งมั่น ศรัทธาในการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจและสมรรถนะของบุคลากรในสาขาอาชีพต่าง ๆ คือ ปรัชญาการฝึกฝนและปฏิบัติของชาวเวสต์ ปอยต์ (The west point) โรงเรียนนายร้อยทหารบก ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดย Col. Larry R.

Donnithorne (1994) ที่กล่าวถึงปรัชญาการฝึกฝน และปฏิบัติของชาวเวสต์ ปอยด์ว่า ยังคงความขลัง อยู่เสมอ โดยเฉพาะคุณธรรมและจริยธรรมขององค์กร

3) สมรรถภาพมาตรฐานที่จำเป็นสำหรับนัก ออกแบบระบบการศึกษา : การศึกษาแบบเดลฟาย” โดย ทรเนง รองคำ (2540) ที่วิจัยพบว่านัก ออกแบบการศึกษาต้องมีสมรรถนะมาตรฐาน เช่น ทักษะคิด คุณธรรมและจริยธรรมด้วย

4) ความเป็น ครูไทยโดย อีรศักดิ์ อัครบวร (2544) ที่กล่าวถึง ลักษณะลักษณะครูที่ดีจะประกอบด้วยภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิฐาน

4) คุณลักษณะของครูที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์หนังสือประวัติครูโดย อีรพงศ์ แก่นอินทร์ และคณะ (2529) ที่วิจัยพบว่าลักษณะร่วมของครูที่ดีมี 14 ประการ

5) คุณภาพชีวิตแบบทหาร : จริยธรรม ของทหารอาชีพ โดยมุทิตา (2544) ที่กล่าวถึงการ พัฒนาด้านวิชาชีพของทหารอาจต้องเพิ่มจรรยาบรรณวิชาชีพทหาร ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว เหล่านี้ ได้ข้อสรุปว่า สมรรถนะด้านเจตคติ ความมุ่งมั่น ศรัทธาในการพัฒนาวิชาชีพ มีความสำคัญ และ จำเป็นต่อการเรียนการสอนและปฏิบัติงานในทุก สาขาวิชาชีพโดยเฉพาะในวิชาชีพอาจารย์วิชาทหาร ที่ต้องรับผิดชอบการเรียนการสอนจึงจำเป็นอย่างมาก ในการเลือกสรรผู้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีจิตวิญญาณ ความมุ่งมั่น เสียสละและรักทหารเพื่อผลิตบุคลากร ทางทหารที่ทันสมัยได้อย่างสมบูรณ์

9.5 สมรรถนะด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมกับ ความเป็นครู ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อสรุปว่า อาจารย์ ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีความจำเป็นที่จะมีสมรรถนะด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมของความเป็นครูซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับความพึงพอใจ และสมรรถนะของบุคลากร ในสาขาอาชีพต่าง ๆ คือ 1) คุณภาพครูทหาร โดย กองบัญชาการทหารสูงสุด (2543) ที่กำหนด แนวทางของครูอาจารย์ในโรงเรียนทหาร 2) ความเป็นครูของ ไพพรรณ เกียรติโชคชัย (2541) ที่กล่าว ถึงจรรยาบรรณของครูเพื่อมาตรฐานวิชาชีพ 3) ความเป็นครูโดย อีรศักดิ์ อัครบวร (2544) ที่กล่าวถึง ลักษณะครูที่ดีจะประกอบด้วยภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิฐาน

4) การสร้างคนไทยให้เป็นคนดี เก่งและมีความสุข โดยศาสตราจารย์ สุนท อมรวิวัฒน์ (2541)

5) คุณลักษณะของครูที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์หนังสือ ประวัติครู สรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง คุณธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครูโดย อีรพงศ์ แก่นอินทร์ และคณะ (2529) ที่วิจัยพบว่าลักษณะ ร่วมของครูที่ดีมี 14 ประการ ซึ่งผลการศึกษาดัง ได้ข้อสรุปว่าสมรรถนะด้านพฤติกรรมที่เหมาะสม ของความเป็นครู มีความสำคัญและจำเป็นต่อการ เรียนการสอนและปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพครู โดยเฉพาะในวิชาชีพครูทหาร ในหน่วยวิชาการใน สถาบันอุดมศึกษาของทหาร ที่ต้องรับผิดชอบการ เรียนการสอนที่จำเป็นอย่างมากในการเป็นแบบ อย่างที่ดีแก่นักเรียนนายร้อยในบริบทต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อไม่เพียงแต่การเป็นนายทหารที่รู้เพียงเรื่องการรบเท่านั้น นักเรียนนายร้อยในหลายยุคต้องเป็น นักรบของชาติ และเข้าสู่สมรรถภูมิรบจริง ดังนั้น คณาจารย์จึงจำเป็นต้องเป็นต้นแบบให้ได้อย่างสมบูรณ์

9.6 สมรรถนะด้านอื่น ๆ ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ ข้อสรุปว่า สมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการ ศึกษาของอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า ที่จัดเข้ากับสมรรถนะอื่น ๆ ไม่ได้ แต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งคือ สมรรถนะทางการกีฬา เพื่อ ความพร้อมของร่างกายที่จะต้องสง่างามและพร้อม เข้าทำการรบได้ตลอดเวลา ซึ่งประเด็นดังกล่าว สอดคล้องกับการทดสอบสมรรถภาพร่างกายของ ข้าราชการกองทัพบกที่กำหนดไว้ปีละ 2 ครั้ง

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

10.1.1 การนำไปใช้เพื่อประเมินผลการ ทำงานของตนเอง (Self Training) ในระดับบุคลากร โดยคัดเลือกเฉพาะด้านที่ต้องการประเมิน หรือ ทั้งหมดเมื่อต้องการรายละเอียดทุกรายการ ให้ผู้ บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน นักศึกษา ประเมิน ก่อน และหลังการสอน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ ผลการประเมินของทั้ง 2 ครั้ง

10.1.2 การนำไปใช้เพื่อพัฒนาชุดสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษาในรูปแบบการศึกษาด้วยตนเอง หรือศูนย์พัฒนาตนเอง (Self Training Center) อาจใช้เวลา 2 - 3 ปี

10.1.3 ควรนำไปใช้ในพิจารณาหลักสูตรคุณธรรมจริยธรรม ที่ใช้เพื่อการผลิตบุคลากรทางทหาร ด้านการศึกษาโดยเฉพาะ

10.1.4 อาจนำไปปรับปรุงเพื่อใช้เป็นแบบประเมินสมรรถนะอาจารย์ ให้อาจารย์ประเมินตนเองหรือหน่วยประเมินเพื่อพัฒนาบุคลากรหรือประเมินอาจารย์ก่อนเข้ารับตำแหน่ง

10.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

10.2.1 ควรมีการวิจัยเชิงประเมินสมรรถนะอาจารย์ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าหรือผู้ที่มาทำการสอนในส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อทราบสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษาของส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าหรือผู้ที่มาทำการสอน เพื่อพัฒนาให้เป็นมาตรฐานต่อไป

10.2.2 ควรมีการวิจัยพัฒนาสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้อาจารย์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ในรูปแบบการศึกษาด้วยตนเองหรือศูนย์พัฒนาตนเอง (Self Training Center) เช่นการผลิตสื่อมัลติมีเดีย สำหรับการเรียนการสอนทางการทหาร ซึ่งกระบวนการผลิตจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่มีความรู้ ความสามารถหลายด้าน จึงจะทำให้ได้สื่อที่มีประสิทธิภาพหรือจัดตั้งศูนย์พัฒนาตนเองของอาจารย์ (Self Training Center) ซึ่งอาจต้องใช้เวลา 2-3 ปี ในการดำเนินโครงการ

10.2.3 ควรมีการประเมินติดตามผลความก้าวหน้าของโครงการศึกษาด้วยตนเองหรือศูนย์พัฒนาตนเองของอาจารย์ (Self Training Center) หลังจากส่งเสริมให้อาจารย์ได้ศึกษาพัฒนาตนเองมาอย่างต่อเนื่อง 2-3 ปี โดยทำการประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานหรือศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กองบัญชาการทหารสูงสุด. **คู่มือครูและอาจารย์สถาบันการศึกษาของกองทัพ**. กรุงเทพมหานคร : กรมแผนที่ทหาร, 2543.
- ขรัท ปานสุวรรณ, พลอากาศตรี. **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในโรงเรียนนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพไทย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2540.
- บุญชาติ ทฬัทธิกรณ์. **เครือข่ายเฝ้าระวังมูมโลกในโลกของการศึกษา**. รายงานการสัมมนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทบวงมหาวิทยาลัยและสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 2540.
- พรพิไล เลิศวิชา. **มัลติมีเดียเทคโนโลยีกับโรงเรียนในศตวรรษที่ 21**. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2544.
- ไพพรรณ เกียรติโชคชัย. **ความเป็นครู**. กรุงเทพมหานคร : มติชน, 2541.
- พีระศักดิ์ ทวีคุณ, นาวาอากาศเอก. **วิสัยทัศน์ของผู้นำทางทหารที่ต้องการ**. เอกสารวิจัยส่วนบุคคลนักศึกษาวិทยาลัยการทัพอากาศ รุ่นที่ 30 วิทยาลัยการทัพอากาศ, 2539. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คู่มือ 1 มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543
- สุรพล กัมปนาทยุทธเสนี, พันเอก. **การประเมินการฝึกภาคสนามของนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3**. ส่วนบัณฑิตศึกษาโรงเรียนเสนาธิการทหารบก, 2536.
- อิสระพงศ์ หนูนุกัถิ, พลเอก. “มูมมองทางด้านการศึกษา,” **วารสาร 50 ปีเสนาธิปัตย์**, 2544.
- อุทุมพร ทองอุไทย. **การประเมินอาจารย์**. เอกสารวิจัยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- Worthen, Blane R. “Critical Challenges Confronting Certification of elevators,” **Utah State University American Journal of Evaluation**, American Association, 1999. Donnithorne, Larry R. Col. (Ret), ผู้นำแบบเวสต์ปอยต์ โดย วี ประสงค์ แปลจาก The Westpoint way of leadership, ยงวรา, 1995.
- Matthew, John. “Communication Studies” **Royal Military Academy Sandhurst**, [Online], 2001RMAS Available: <http://www.aira.mod.uk/aira/rmas/academic/cs.html> [Accessed February 21,2003]